

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie 2 przesyła pocztowa 3 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczтовой Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Najów. Marji P. 52. Tel. 224. Strz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Kopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście 40 gr. za tekstem 30 gr. (brojne ogłoszenia wiersz naliczowy 25 gr. każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne st. 150. Ogłoszenia zamieszcowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnym ceny o 25 proc. drożej. Ogłoszenia skłosa, fantazyjny, cyfrowy i bilansowe o 50 proc. drożej.

Kryzys zmienił kierunek emigracji

Pod wpływem kryzysu ruchu emigracyjnego na całym świecie zmienił jak to wykazały szczegółowe badania Międzynarodowego Biura Pracy, zarówno swój charakter jak i kierunek. Fale emigracyjne zaczęły powoli opadać, a w wielu wypadkach liczba reemigrantów zaczęła przewyższać liczbę emigrantów.

Zjawisko to nie jest czymś zupełnie nowym w dziejach emigracji, nigdy jednak reemigracja nie miała charakteru tak masowego, ogólnego ruchu depresyjnego jak dzisiaj. Reemigracja idzie w ślad za przesunięciem się kryzysu z jednego kraju do drugiego, z jednego kontynentu na drugi.

Jeśli chodzi o emigrację na kontynencie europejskim, można stwierdzić, iż w kraju o charakterze tak wybitnie imigracyjnym, potrzebującym dopływu obcej siły roboczej, jak Francja, liczba imigrantów pochodzenia europejskiego wynosiła: 64.000 osób w r. 1927, 98.000 osób w r. 1928, 179.000 osób w r. 1929, 222.000 osób w r. 1930. Natomiast w r. 1931 cyfra ta spadła do 102.000, a w r. 1932 — do 70.000 osób. Tak wygląda we Francji spadek liczby imigrantów w latach kryzysowych. A jak się przedstawia wzrost liczby reemigrantów z Francji? Otóż gdy w r. 1927 liczba ich sięgała 90.000, 54.000 w r. 1928, 39.000 w 1929 r., 44.000 w r. 1930, to już w r. 1931 wzrosła ona do 93.000, a w 1932 r. do 109.000.

W Belgii, która zatrudniała po wojnie sporo obcokrajowców głównie w przemyśle górniczym, ujawniła się ta sama tendencja kurczenia się popytu na obcą siłę roboczą. Tak więc, gdy w latach 1929—1931 imigracja sięgała 45.000 osób rocznie, to w r. 1932 spadła ona do 15.000.

W Niemczech ruch imigracyjny został zahamowany również przez zarządzenia, idące z góry, od nowego rządu.

Natomiast we Włoszech, klasycznym dotąd krajem emigracji, skąd płynęły co roku ogromne rzesze emigrantów do Ameryki Północnej i Południowej, liczba wychodźców spadała coraz bardziej; sięgnąwszy maksymalnego natężenia w r. 1930 (221.000 osób), spadła do 125.000 w 1931 roku, a w r. 1932 zatrzymała się na 58.000. Jednocześnie rosła fala reemigrantów, po wracających do ojczyzny z krajów dotkniętych kryzysem; tak więc liczba reemigrantów, wynosząca 49.000 w 1928 r. wzrosła do 82.000 w 1930 r.

Nie inaczej niż w Europie dzieje się w

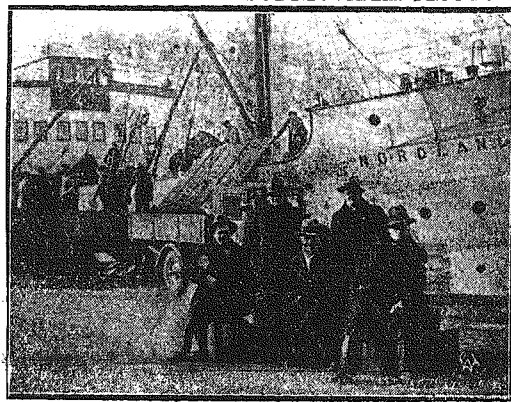
Stanach Zjednoczonych. W r. 1927 liczba netto (tj. przewyżka emigracji nad emigracją ze Stanów) imigrantów wynosiła 108 tysięcy osób, w r. 1929 — 132.000, natomiast w r. 1931 widzimy już cyfrę 24.000 reemigrantów, a w r. 1932 — 47.000 (tj. przewaga emigracji nad imigracją do U. S. A.)

W Argentynie liczba obcych przybyszów — pracowników wynosiła 162.000 w r. 1927, 129.000 w r. 1928 i 140.000 w r. 1929. Natomiast już w r. 1932 cyfra ta wynosiła tylko 37.000!

Nie inaczej w Brazylii, gdzie liczba emigrantów z 97.000 w r. 1927 spadła do 26.000 w r. 1931. Najbardziej zaś pronosowana jest ta tendencja w Australji, gdzie imigracja, sięgająca 49.100 osób, w r. 1927 spadła do 9.800 już w r. 1929, a w latach 1930 — 1931 — 1932 przerosła się w ruch reemigracyjny, w powrót emigrantów do ich ojczyzny, wyrażając się w cyfrach: 10.200 (1930), 12.400 (1931), 4.800 (1932).

Kryzys spowodował zatem głęboko sięgające przemiany w cyrkulacji ludzi na obszarach ziemi, odwracając jakgdyby kierunek strątków wiozących wychodźców.

E. R.

Chór Dana zdobywa sukcesy zagranicą. Sympatyczny zespół chóru Dana wyruszył przed kilku tygodniami na pierwsze tournée zagraniczne do Lotwy, Finlandji, Estonji i Szwecji, zdołując sobie wszędzie gorącą sympatię i uznanie. Na zdjęciu widzimy polskich śpiewaków w porcie talińskim, na chwilę przed odjazdem do Helsinguforsu.

Nowa Konstytucja Austrii

NIE ZAWIERA OKREŚLEŃ „REPUBLIKA”.

Wiedeń. — Urzędowa „Wiener Zeitung” przynosi sensacyjną wiadomość, że w nowej konstytucji austriackiej brak określenia „republika”.

Organ urzędowy podaje z doskonałym poinformowaniem strony następujące szczegóły nowej konstytucji: Nowa konstytucja określa Austrię jako państwo związkowe, składające się z samego miasta Wiednia i z krajów związkowych.

Określenie „republika” odpada, tak, że w przyszłości państwo będzie nazywało się w stosunkach międzynarodowych „Austria” lub „Państwo związkowe Austrii”.

Specjalne postanowienia konstytucyjne z lat 60-tych o zasadniczych prawach obywateli państwa zostały włączone do nowej konstytucji.

Równocześnie wolność prasy poddana pewnym ograniczeniom, podobnie jak teatr, radio i inne dziedziny, w których na podstawie dotychczasowej konstytucji panowała zupełna wolność od cenzury.

Ograniczenia te mają na celu utrzymanie spokoju i porządku, zwalczanie niemoralności i ochronę młodzieży.

Wolność wyznań i sumienia została utrzymana. Postanowienia o stanowisku Kościoła katolickiego uzgodniono z konkordatem.

Także wolność nauki i sztuki jest zagwarantowana, przy czem jedynie tylko podkreślono obowiązki, wynikające z ich publicznego charakteru.

Postanowienia dotyczące kompetencji związku i krajów w dziedzinie ustawodawstwa nie zostały jeszcze całkowicie opracowane. W tej sprawie mają się jeszcze wypowiedzieć kraje z początkiem przyszłego tygodnia.

We wtorek i środę obradowała rada ministrów nad projektem nowej konstytucji. Obrady toczą się w tempie przyspieszonym. Istnieje zamiar ogłoszenia nowej prowizorycznej konstytucji jeszcze przed świętami Wielkiejnocy.

Szajka szpiegowska w Paryżu

OBJĘŁA SWĄ DZIAŁALNOŚCIĄ NIEMAL CAŁĄ EUROPE.

Paryż. — Wykryta ostatnio przez policję francuską afera szpiegowska, zacyta na przybierać fantastyczne wprost rozmiary. Jak się obecnie okazuje, sprawą tą zainteresowały się nie tylko władze francuskie, angielskie i amerykańskie, ale również czynniki włoskie i belgijskie.

Jak wynika z dotychczasowych dochożeń tajnej policji angielskiej, małżeństwo amerykańskie Smith należało do świetnie zorganizowanej szajki szpiegowskiej, mającej swe filje we wszystkich prawie stolicach europejskich. Podczas rewizji w mieszkaniu londyńskim Smithów w ręce policji wpadł notatnik, zawierający klucz do niezwykłe skomplikowanych szyfrów. Ponieważ cała obfita korespondencja, prowadzona przez Smithów z członkami szajki w całej Europie,

której część dostała się obecnie w ręce policji angielskiej i francuskiej, pisana jest tym szyfrem, władze policyjne zajęte są obecnie odszyfrowaniem tych li-

Nowa zbrodnia w aferze Stawiskiego

WYPŁYNEŁA NA ŚWIATŁO DZIEŃNE

Paryż. — W śróde parlamentarna komisja śledcza w sprawie Stawiskiego prześluchiwała deputowanego Henriota, przy czem wbrew dotychczasowemu zwyczajowi, postanowiono nie wydawać o tem żadnego komunikatu oficjalnego.

Henriot przedstawił obfity zbiór akt, obejmujący działalność Stawiskiego w okresie 1926 — 1928. Zawierają one wiele sensacyjnych szczegółów, które dotych-

czas były skwapliwie przemilczane. Henriot przedłożył komisji parlamentarnej dokumenty stwierdzające, że otru ty przed 6-ciu laty w Gujanie tamtejszy deputowany Gamlot padł ofiarą zemsty Stawiskiego. Okazuje się, że aresztowanie Stawiskiego w 1926 r. spowodował Gamlot, któremu Stawiski poprzysiągł wówczas zemstę.

Dokumenty Henriota stwierdzają w

czymś, zawierających — jak słychać — sensacyjne szczegóły, kompromitujące wiele wybitnych osobistości w różnych krajach europejskich. W paryskich kołach politycznych panuje przekonanie, że jest to najwęższa afera szpiegowska, jaką kiedykolwiek wykryto na terenie Francji.

W związku z aferą przesłuchano w Paryżu 180 osób. Szereg faktów, dotyczących tajemniczych, jak np. zniknięcie przed rokiem najnowszego typu karabinów maszynowych, znajdujące teraz wyjaśnienie. Ta świetnie zorganizowana banda miała charakter międzynarodowy.

W związku z wykryciem tej afery władze francuskie zwróciły się do amerykańskiego ministerstwa sprawiedliwości, które w tej sprawie wszczęło ruchliwe śledztwo.

Okazało się przytem, że zgineły również ważne plany amerykańskich fortyfikacji i dokumenty, zawierające poufne szczegóły o armji Stanów Zjednoczonych. W sprawie tej udało się kilka wybitnych osobistości amerykańskich do Paryża.

Jak kanclerz Dollfuss uniknął zamachu na Węgrzech?

Wiedeń. — Do Wiednia nadeszła sensacyjna wiadomość z Budapesztu, według której na życie kanclerza Dollfussa który bawił tam w lutym b. r. z wizytą u premiera Gömbösa i który powracał następnie w dniu 9 lutego zpowrotem do Wiednia, planowany był zamach kolejowy i to właśnie w miejscu, gdzie przed trzema laty wysadził Matoska pod Bia-Torhagy w powietrze przejeżdżający pociąg.

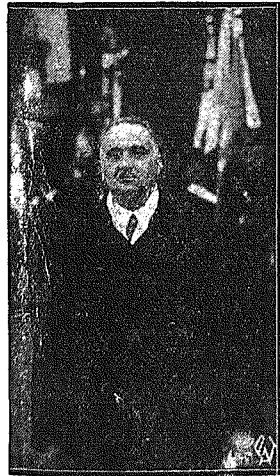
Jedynie tylko przytomności umysłu kolejarza węgierskiego Mikłosa zawdzięczać należy, że zamach na kanclerza Austrii nie doszedł wówczas do skutku. Pociąg pędzący nr. 2, jadący z Budapesztu do Wiednia, którym jechał kanclerz Dollfuss, tuż przed miejscowością Bia-Torhagy został w ostatniej chwili zatrzymany przez Mikłosa. Stwierdził on bowiem zerwanie szyn w tem miejscu, zapobiegając w ten sposób wykośleniu się pociągu. Pociąg skierowano następnie na boczną linię i kanclerz Dollfuss bez żadnego już wypadku dojechał do Wiednia.

W uznaniu tego czynu kolejarz Mikłos otrzymał obecnie pochwałę ze strony swych władz przełożonych. Śledztwo w sprawie wykrycia sprawców tego tajemniczego zamachu nie zostało dotychczas ukończone.

Insull zniknął ponownie

Londyn. — Samuel Insull zniknął ponownie bez śladu. W dniu wczorajszym spodziewano się przybycia statku „Maecotis” do Port Said, gdzie port został obstawiony przez policję, albowiem władze miejscowe zabroniły Insullowi wylądować.

„Maecotis” jednak nie przybył, zmienił widocznie kurs i płynie obecnie w kierunku zachodnim. Według najnowszych przypuszczeń, Insull przesiadł się na pełnym morzu ze statku na hydroplan, odlatując w nieznanym kierunku. Równocześnie donoszą z Aten, że żona Insulla, która znajduje się obecnie w Atenach, doznała z powodu ostatnich przeżyć rozstroju nerwowego.

Nowy dyrektor kolei poznańskich. Na zdjęciu nowomianowany dyrektor Kolei Państwowych w Poznaniu, Władysław Nowosielski. P. Nowosielski był dotychczas zastępcą dyrektora, Ministerstwa Komunikacji.

